

Undersøgelsen har for alle tre landsdelsscener vist, at den overvejende del af teaterbesøgene aflægges af publikum med bopæl uden for teatrenes hjembyer med forstæder, og blandt disse igen langt størstedelen af publikum med bopæl inden for et opland svarende til de nye amtskommuner uden om landsdelsscenernes hjembyer med forstæder. Dette resultat bekræftede landsdelsscenernes egen opfattelse af at betjene et væsentligt større opland end hjemstedskommunen, som i øjeblikket sammen med visse forstadskommuner bærer de lokale udgifter ved driften af landsdelsscenerne.

Ved nærværende forslag har det derfor været naturligt at inddrage de kommende amtskommuner som tilskudsydere ved driften af landsdelsscenerne i Århus, Odense og Ålborg. Det har været overvejet ved forslaget til teaterlov at fastsætte særlige regler for tilskud fra amtskommunen til dækning af en del af de nu tilskudsydende kommuners udgifter til landsdelsscenerne, men en sådan dobbelt refusionsordning vil dels være kompliceret, dels i modstrid med de ændrede principper i tilslutning til kommunalreformen. Efter forslaget ydes de lokale tilskud af amtskommunen, som samtidig får beføjelsen til at godkende landsdelsscenernes budget og regnskab, således at man opnår den ønskede forening af kompetencen og det økonomiske ansvar.

De hidtil tilskudsydende hjemstedskommuner har i praksis anerkendt en forpligtelse til at dække den del af landsdelsscenernes underskud, som ikke udredes af staten, i de senere år med bistand fra forstadskommunerne efter nærmere aftale med disse. Den lokale forpligtelse til at opretholde en landsdelsscene søges lovfæstet ved forslaget om, at underskuddet ved landsdelsscenerne i Århus, Odense og Ålborg dækkes med lige store dele af staten og vedkommende amtskommune.

I § 14, stk. 4, i teaterloven af 1963 er det fastslået, at landsdelsscenernes behov for musik dækkes af de i henhold til lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet omhandlede by- eller landsdelsorkestre i overensstemmelse med nævnte lovs § 1, jfr. § 2, c. Dog har der med ministerens godkendelse i hvert enkelt tilfælde kunnet ydes landsdelsscenerne dækning af ekstraordinære udgifter til engagement af musikere til teatertjeneste, såfremt orkestrenes medvirken ved opera- eller balletopførelser i forståelse med teaterledelsen krævede en indskrænkning i orkestrenes normale teatertjeneste.

I ministeriet for kulturelle anliggenders bekendtgørelse af 27. december 1961 er der fastsat nærmere regler for orkestrenes teatertjeneste, som ikke bør overstige i alt ca. 125 forestillinger og generalprøver

pr. sæson, inkl. gæstespil. Inden for dette maksimum har teatertjenestens omfang og vederlaget herfor beroet på aftaler mellem ledelserne, ligesom vederlaget har belastet landsdelsscenernes driftsbudget på sædvanlig måde.

Den almindelige udbygning af orkestrenes koncertvirksomhed og oprettelsen af nye, musikkrevende institutioner som ved udbygningen af Den jyske Opera til landsopera, jfr. nedenfor i bemærkningerne til § 17, gør det rimeligt at antage, at by- og landsdelsorkestrene ikke på længere sigt vil være i stand til fuldt ud at dække landsdelsscenernes behov for musik. Yderligere kan landsdelsscenernes repertoire i visse tilfælde stille krav til den ledende musik, som ikke naturligt kan ventes honoreret af by- eller landsdelsorkestrene.

Efter forslaget er den særlige bestemmelse i teaterloven om forholdet til by- eller landsdelsorkestrene bortfaldet, idet man må anse loven af 17. maj 1961 for tilstrækkelig lovregulering på dette område. Der er ikke hermed tilsigtet nogen ændring i de hidtidige, på aftaler hvilende ordninger mellem landsdelsscenerne og orkestrene. Dog kan landsdelsscenernes nødvendige udgifter vedrørende den del af musikbehovet, som ikke kan dækkes af orkestrene, dækkes efter de almindelige tilskudsregler, når de er optaget på det af amtsrådet godkendte budget og regnskab.

Til stk. 2.

Udbetalingen af tilskud har hidtil fundet sted i henhold til en bemyndigelse til ministeren for kulturelle anliggender til at udbetale forskud på statstilskuddet til landsdelsscenerne i henhold til de godkendte budgetter.

Ved forslaget har man ikke tilsigtet realitetsændringer, idet den endelige tilskudsfastsættelse fortsat sker på grundlag af de godkendte årsregnskaber.

Til stk. 3.

Bestemmelsen svarer med mindre ændringer i formuleringen til § 14, stk. 2, i teaterloven af 1963.

I bemærkningerne til den nævnte bestemmelse blev der i lovforslaget peget på oprettelse af en landsdelsscene i Sønderjylland som den mest nærliggende mulighed. Under lovforslagets behandling aflagde folketingsudvalget bl. a. besøg i Sønderjylland og Sydslesvig, og efter et møde med repræsentanter for myndigheder og teaterinteresserede kredse m. v. gav udvalget i sin betænkning af 5. april 1963 udtryk for den opfattelse, at planerne om oprettelse af en sønderjysk landsdelsscene på grund af den stærke lokale interesse, som havde